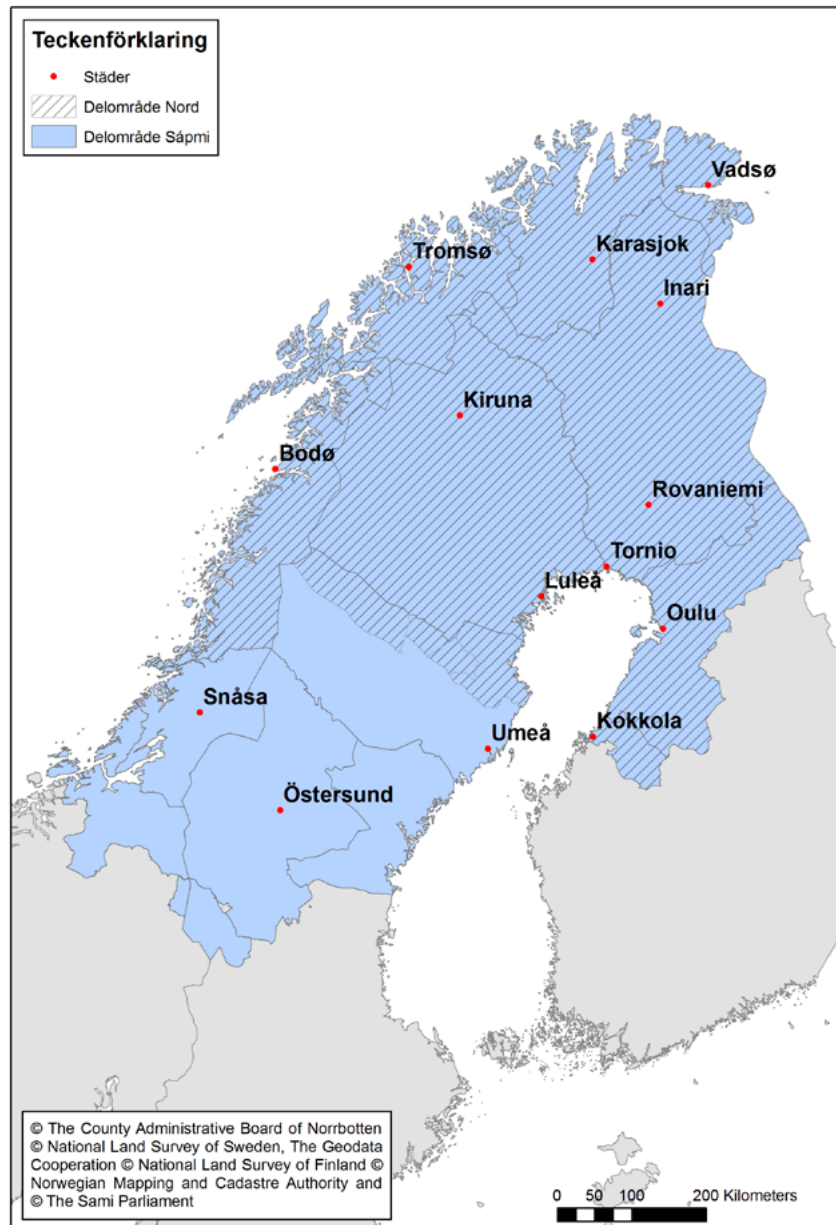

Gränslösa berättelser

Interreg V A Nord är ett gränsöverskridande program som finansieras av EU. Under perioden 2014 - 2020 har programmet en budget på 39 miljoner euro i EU-medel, 8 miljoner euro i IR-medel samt cirka 29 miljoner euro i medfinansiering. Programmet omfattar norra Sverige, norra Finland, norra Norge samt Sápmi.

Programmet kan finansiera gränsöverskridande projekt inom områdena forskning och innovation, entreprenörskap, kultur och miljö samt gemensam arbetsmarknad. Regionen har haft liknande Interreg-program för gränsöverskridande samverkan sedan 1995, och det här programmet utgör det fjärde i ordningen.

Forskning och innovation

LiveNord

Projektet LiveNord samlar in, populariserar och visualiserar olika typer av gränsregionala data för att öka kunskapen om gränsöverskridande aktiviteter hos allmänheten. Resultatet av projektet kommer att presenteras i en utställningsstation i form av en interaktiv digital touch skärm som kommer att finnas på de tre science centren i de norra delarna av Finland, Norge och Sverige.

Projektet ska visualisera realtidsdata publikt inom bland annat områdena avfallshantering, djurspårning och snödjup. Projektet kommer exempelvis att skapa ett sopsorteringsspel som besökarna till science centren kan använda.

Idén till projektet kommer från en förstudie som initierades av det norska forskningsinstitutet Norut i Tromsø. Under 2013 och 2014 genomfördes projektet Interaktiv visualisering, där möjligheten att visualisera realtidsdata undersöktes. Projektparterna såg en möjlighet att arbeta vidare med detta och medel söktes från Interreg Nord. För att skapa en kartbaserad visualisering bjöds företaget Agency9 in till projektet som till slut blev LiveNord.

ATT SAMARBETA

gränsregionalt är mycket givande och det ger bland annat möjlighet till ett nyttigt utbyte och lärande som utvecklar och stärker vår region. Ett exempel är Arctic centre i Rovaniemi som är mycket duktigt på att arbeta med besöksnäringen i sin region och Teknikens Hus har ett välutvecklat skolsamarbete i sin region. En bieffekt av projektet är att dessa parter får möjlighet att utbyta idéer och utveckla sitt respektive arbete inom dessa områden.

RENEPRO

Projektet ska testa en ny idé om hur man kan använda biobaserade bränsle-material i smältprocesser inom järn- och stålindustrin och framställa gaser som skapas i smältprocessen. Genom att använda biomassa inom järn- och stålindustrin kan det på sikt ge bättre ekonomisk lönsamhet för branschen. Projektet kommer att studera de optimala egenskaperna inom bioprocesser i laboratorie- och i pilotskala, för att sedan göra en bedömning av påverkan i bioprocesser i masugn och därefter utveckla metoder av processgasen till tillverkning av värdefulla produkter. Det hela kommer att beräknas genom en systemanalys och klimatredivisningsmodeller.

Projektidén har sitt ursprung från Oulu universitets forskningsgrupp inom processmetallurgi men tanken har senare förädlats fram mellan deltagande partners i projektet. Samarbete är ett nyckelord i projektet. Redan i början av projektet stod det klart att om projektet ska nå målet krävs det ett bra gränsöverskridande samarbete där man nyttjar projektpartnerernas kärnkompetens.

Under projekttiden har olika industribesök genomförts med syfte att få en bredare överblick över den potentiella användningen av biomassa i metallurgin. Besöken har varit ett bra sätt att få forskningsinstitutioner och företrädare för industrin att diskutera om möjligheter för minskat koldioxidutsläpp från industrin i de nordiska länderna, samt att kunna dra nytta av råvaran i området.

PROJEKTETS

ARBETSPAKET har definierats på ett sådant sätt att det krävs varje partners bidrag för att uppnå det avsedda resultatet. Vi har skapat goda resultat i projektet genom att sammanföra olika beräknings- och experimentella metoder. Detta skulle inte ha varit möjligt utan omfattande samarbete.

RENEPRO HAR varit en stor öppning för en gemensam nordisk forskning inom biomassatillämpningar i smältprocesser, och det finns ett intresse från metallindustrin att jobba med dessa frågor.

Entreprenörskap

Visit Arctic Europe

Visit Arctic Europe skapar ett gränsöverskridande samarbete och marknadsföring mellan cirka 90 turistföretag i norra Finland, Sverige och Norge. Den gemensamma marknadsföringen sker mot prioriterade marknader inom Europa, USA och Kina.

Under föregående programperiod (2007-2014) genomfördes ett flertal mindre lokala turismprojekt. Erfarenheter från dessa ledde till ett behov av ett större gemensamt turismprojekt. Visit Arctic Europe fick sin start under hösten 2014 efter att Finland genomfört en förstudie om eventuella samarbetsprojekt i norra Skandinavien. Under förstudien kom man fram till att det skapas en stark dragningskraft för turistbranschen om man marknadsför norra Finland, Sverige och Norge tillsammans.

Projektet ska skapa ett gemensamt turismområde som förnyar, utvecklar och marknadsför området och därigenom ökar försäljningen och omsättningen under lugnare årstider genom att nyttja deltagande länders säsongvariationer.

En viktig del i projektet är att små- och medelstora turistföretag i området samarbetar och utvecklar gemensamma gränsöverskridande turismprodukter utifrån de unika förutsättningar som finns i området. Ett resultat av detta är till exempel att företagen nu byter arbetskraft mellan varandra utifrån säsongstoppar.

En annan del av projektet handlar om att upprätta samarbetsavtal mellan researrangörer, vilket är ett nytt och oprövat sätt att samarbeta.

DEN HÄR typen av gränsöverskridande samarbete är livsavgörande för turismnäringen i nordområdet för att kunna uppnå året-runt-verksamhet utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Under projektets tid har man redan ökat kundvolymerna inom utvalda marknadsområden och har skapat nya direktflyg inom charterturism i området. Att förbättra tillgängligheten i området är en viktig del för både turismen men även för områdets invånare och företag.

VISIT ARCTIC EUROPE

är ett förträffligt projekt som ger oss möjligheten att tänka och göra affärer på ett nytt sätt. Projektet kommer att ge djupa och varaktiga förändringar i områdets näringsliv.

Arctic Image

Filmturism är ett växande fenomen över hela världen men ännu en utforskad möjlighet i våra regioner. Projektet handlar om hur man kan använda film och filmproduktion som en regional marknadsföringstillgång. En viktig del av projektet är därför att synliggöra regionen på filmfestivaler världen runt. En av de resor som projektet gjort är till Indien som är en av världens största filmländer och som producerar över 350 filmer varje år. Några av dessa filmer har spelats in i Bergen och Oslo och Norges ambassad i Indien märkte genast av en ökning av visumansökningar från turister som ville besöka de miljöer där filmerna spelats in.

Arbetet med att stärka filmbranschen i regionen har pågått under en lång tid och ett flertal regionala och EU-projekt har genomförts i Sverige, Norge och Finland. Under 2008 genomfördes det första Interreg projektet FilmArc i samarbete mellan FilmPool Nord i Norrbotten, Film i Västerbotten, POEM i norra Finland samt FilmCamp i norra Norge. FilmArc I och II projekten pågick under sex år och under den tiden var störst fokus på de lokala företagen. Projektet skapade nätverksmöjligheter över regionsgränserna men också internationellt.

Nordic Business Support

Små och medelstora företag spelar ofta på kapacitet i kampen på att vinna större kontrakt. Kan ökad samverkan mellan företag i norra Skandinavien lösa dessa utmaningar och vilka marknadsmöjligheter finns i ett öst/västligt perspektiv?

Syftet med Nordic Business Support är att öka den gränsregionala samverkan, öka kunskapen om internationellt samarbete, precisera affärsmöjligheter och öka konkurrenskraften mellan företag i norra delen av Finland, Sverige och Norge.

Business Oulu, Bedriftskompetanse i Tromsø och Norrbottens Handelskammare i Luleå har drivit Interreg- samarbetsprojekt i nästan tio år. I de tidigare projekten (Nordic Business Link och förstudie till detta projekt) som genomförts för utveckling av det företagsnära stödet, kunde ett tydligt behov av mer specifika och förberedande arbeten för företagen ses. Dessa förberedelser var absolut nödvändiga för att lyckas med de gränsöverskridande affärerna.

Nordic Business Support hjälper företag att hitta affärspartners i Norge, Sverige och Finland genom en anpassad process som baseras på företagets behov.

EFTER SEX år med fullt fokus på våra lokala företag kände vi att det är dags att göra någonting annat – lösa nya problem som ingen har gjort förut. Det var då idén kom om Arctic Image. Vi ville att industrin skulle växa och det enda sättet för att det skulle kunna ske var genom att få företagen att jobba på en Skandinavisk, Europeisk och global arena. Den regionala marknadsföringen utnyttjar inte den synlighet som filmproduktioner medför fullt ut. Skulle det vara möjligt att påverka turismen genom att locka ”rätt sorts” filmproduktioner till våra regioner?

EN AV de viktigaste långsiktiga effekterna av projektet är att vidareutveckla affärssamarbete mellan små och medelstora företag i ett gränsöverskridande perspektiv.

Kultur och miljö

Tornedalens sommarsik

Den utrotningshotade vandringsvikens, eller sommarsikens, vandring har försenats under de senaste decennierna. Detta upplevdes som oroande bland byarna längs Torneälven.

Tanken utvecklades och 2011 bildades ProSiika-föreningen. I Tornedalen finns det en levande kultur inom traditionellt fiske, som är beroende av fiskens välmående. Situationen för sommarsiken och möjligheten till ett brett samarbete med olika aktörer väckte även forskarnas intresse. I samband med en workshop i december 2013 föddes projektidén "Sommarsiken tillbaka". Idéen utvecklades till ett gränsöverskridande samarbetsinitiativ både för kulturarvet och forskningen kring sommarsiken. Redan i projektets tidiga planeringsfas utkristalliserades ett finskt-svenskt forskningssamarbete, och utifrån det utvecklades olika typer av aktiviteter kring sommarsiken.

Fiskemetoderna och fiskeredskapen har bevarats i Tornedalen på ett unikt sätt. Projektet intervjuar, dokumenterar och samlar kunskap som har koppling till fisketraditionen. Av denna kunskap tillverkar projektet intressanta och lättillgängliga kunskapspaket, såsom video och broschyrer.

VI SOM bor i älvdalen vill att de gamla berättelserna och kunskapen om byaliv inte försvinner. De är en del av oss. Det är viktigt att vi har intresserade fiskare även i framtiden, som bevarar fisketraditionerna, och att siken fortfarande vandrar i vår älv. Vi försöker även inspirera människor och speciellt ungdomar till aktiviteter som levandegör och värdesätter älven och byarna längs älvdalen. På det sättet producerar vi kunskap för att trygga sikens framtid.

Giellagáldu

Projektet är ett samarbetsprojekt mellan de finska, svenska och norska Sametingen och finansierar det samnordiska samiska fack- och resurscentrals verksamhet Sámi Giellagáldu (Samiska Språkkällan) som ligger under det Samiska parlamentariska rådet.

Projektets målsättningar är att trygga framtiden för de samiska språken samt att stärka och främja användningen av de samiska språken inom olika språkanvändningsområden. Projektet bidrar till att bevara samiska i framtiden och för att berika, stärka och utveckla den kulturtradition som är förknippad med de samiska språken.

Projektet är en del av den omorganisation av det gränsöverskridande samiska språksamarbetet som påbörjades 2007 via projektet Sáfá2. Tanken med fortsättningsprojektet är att göra verksamheten av det samiska fack- och resurscentret Sami Giellagáldu stadigvarande.

En viktig milstaple under projektet var när arbetsgruppen för umesamiskan godkände ortografin för språket, ett beslut som avslutade utvecklingsarbetet för ortografin som pågått över 20 år.

PROJEKTET FICK sin början från behovet att utveckla och effektivisera det redan pågående gränsöverskridande samarbetet inom samiska språk. De samiska språkens språkgräns följer inte nationsgränserna, utan det finns ett naturligt och stort behov för gränsöverskridande språksamarbete. Detta för att hindra den språkliga klyvningen och för att bevara och utveckla de samiska språken.

Gemensam arbetsmarknad

Biegganjunázat

Syftet med projektet är att erbjuda Sápmi gränsöverskridande undervisning i form av undervisningsmoduler för studerande av rennäring till unga samiska renskötare på rennäringsskolorna i Sverige, Norge och Finland. Projektet planerar och anordnar utbildningspaket/utbildningsmoduler i olika delar av renskötselområdet. Utbildningspaketen/utbildningsmodulerna utformas på ett sådant sätt att de tar hänsyn till styrkan i varje renskötselområde.

Projektidén kommer ursprungligen från flera olika internationella projekt kring samernas renskötsel och utveckling av utbildningar inom området.

GENOM PROJEKTET stiftar unga renskötare bekantskap med varandra och får aktuell högkvalitativ undervisning om rennäring i det arktiska området och lösningsalternativ för nuvarande utmaningar i den samiska rennäringen. Projektet bidrar också till att samarbetet mellan rennäringsskolorna efter projektet fortsätter och effektiviseras på ett naturligt sätt.

NORPÅ

Projektet NorPå startade med idén om att slutresultatet skulle vara förslag på nordiska påbyggnadsutbildningar för överbryggande av ländernas olika utbildningssystem och olika krav på yrkeskompetenser.

Projektet startades som en fortsättning på en tidigare genomförd förstudie, finansierad av de tre nordligaste fylkena i Norge. Förstudien visade att det fanns skillnader i utbildningssystemen mellan Sverige, Norge och Finland och att det är ett hinder för arbetskraftens rörlighet mellan länderna på Nordkalotten. Ett seminarium som hölls i Övertorneå bekräftade skillnaderna.

Inom projektet gjordes en kartläggning som visade att det fanns ett stort behov av arbetskraft inom bygg-, service-, samt vård- och omsorgssektorerna i de tre länderna på Nordkalotten. Kartläggningen visade även att företagen inte alltid vet vad som gäller och att arbetssökande har svårt att hitta information om hur de får godkännande på sin yrkeskompetens i ett annat land.

När arbetet med regelverk och värdering av yrkeskompetenser genomfördes blev resultatet överraskande.

Via projektet konstaterade man att det finns skillnader i hur länderna reglerar yrken men kartläggningen hittade inga större formella hinder för att få sin yrkeskompetens godkänd i de tre länderna på Nordkalotten. Dokumentationen måste dock vara på plats och ibland kan det ta tid att få ett godkännande.

DET GRÄNSÖVER-

SKRIDANDE arbetet har upplevts av alla deltagare som mycket positivt och givande. Arbetet har gett nya kontakter i alla tre länderna. Alla deltagare har fått nya kunskaper om varandras utbildningssystem och hur yrkeskompetenser värderas. Det mest värdefulla är insikten om att även om länderna utformar sina utbildningar på olika sätt och reglerar sina yrken olika, så finns det en gemensam syn på yrkeskompetens. Projektet har också lett till fortsatt samarbete mellan deltagare.

DEN URSPRUNGLIGA

idén föll då det inte fanns behov för överbryggande utbildningar eftersom ländernas yrkesutbildningar ger i stort sett samma kompetens. Istället såg projektet att det behövs smidigare och enklare sätt att få sin yrkeskompetens godkänt i ett annat land på Nordkalotten och att det behövs lättillgänglig och samlad information om tillvägagångsätt och om krav för godkännande av yrkeskompetenser.

På www.interregnord.com kan du läsa mer om möjligheterna inom programmet.

Interreg
Nord

Europeiska regionala utvecklingsfonden

EUROPEISKA UNIONEN